

ΔΙΑΓΕΝΙΟΣ

Τεύχος 7

Βιβλίο Σεπτεμβρίου 1966

κριτική: Τόλης Καραωζής

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

Το 1958 με το σύντομο μυθιστόρημα *Μήν κλαίς άγαπημένη* έκανε την εμφάνισή του ο Νίκος Μπακόλας, που άνοίγει και τον κατάλογο των νέων πεζογράφων τής Θεσσαλονίκης. Άν όμως ο τίτλος, άληθινά σπαραξικάρδιος, προδικάζει τις έντυπώσεις μας, στο μυθιστόρημα αυτό, άν βέβαια παραβλέψουμε τον ξενικό μύθο του, άνακαλύπτουμε άρκετες άρετές. Η έκφραστική λιτότητα σε συνδυασμό με μιάν αίσθηση μέτρου βοηθούν νά άναδειχθούν όλοζώντανα πρόσωπα, πρισματικά θεωρημένα, και καταστάσεις άληθοφανείς. Όμως άν όλα αυτά τά καλά στοιχεία συντείνουν στο νά άναδειχθεί καλύτερα ό μύθος, ό ίδιος ό μύθος έχει άφ' έαυτού του τό σπέρμα τής άδυναμίας νά μās άγγίξει, καθώς βουίζουν μέσα μας άπειρες παρόμοιες ιστορίες που μās προμήθεψε τό άμερικανικό μυθιστόρημα σ' όλες τις ποιοτικές κλίμακες, και που σ' έναν Έλληνα πεζογράφο μόνο σάν πεζογραφικές σπουδές μπορούμε νά τις δεχτούμε. Παρ' όλα αυτά τό πρώτο βιβλίο του Μπακόλα έχει νά επιδείξει άρετές κυρίως συνθετικές.

Ό *Κήπος των πριγκήπων*, τό πρόσφατο βιβλίο του Μπακόλα (1966), έρχεται νά άντιστρέψει τούς όρους σε σχέση με τό «Μήν κλαίς άγαπημένη». Γιατί άν εκεί είχαμε έναν ξένο μύθο που άποδίδονταν με τρόπο οικείο, έδώ έχουμε έναν ελληνικό μύθο που άποδίδεται με τρόπο ξενικό. Έτσι και τά δυό βιβλία του Μπακόλα, παρά την άπόσταση αξιώσεων που τά χωρίζει, προξενούν τήν ίδια άπορία: Για ποιό λόγο, δηλαδή, ό συγγραφέας επιμένει νά μολιάζει τον έαυτό του με ξένες φωνές, άταίριαστες σ' αυτόν, άφου είναι γνωστό πως και συνθετικές φανταστικές σημαντικές διαθέτει ~~αυτό τ'~~ ~~άπέδειξε με τό πρώτο του κίβλο βιβλίο~~ ~~καί πράγματα αξιόλογα έχει νά πεί,~~ ~~ήπως άποδεικνύει σπουδαίηπο των πριγκήπων~~. Τό γεγονός μάλιστα αυτό, που ιδέει και πολλή σημασία στο «Μήν κλαίς άγαπημένη» αφού εκεί ό Μπακόλας έμφανίστηκε σάν πεζογράφος τής σειράς, παίρνει διχστάσεις στον «Κήπο των πριγκήπων», όπου παρέχει πιστοποιήσεις πεζογράφου πολλών δυνατοτήτων. Γιατί θά 'ταν άδικο νά μήν παραδεχόμασταν ότι ό «Κήπος των πριγκήπων» είναι βιβλίο αξιόλογο σάν τεκμηρίωση μιās σύγχρονης εύαισθησίας και στοχασμού. Θά 'πρεπε πράγματι νά άποτινάξει ό Μπακόλας από πάνω του τις δοκιμασμένες με ξένες φωνές που με θαυμασμό ένστερνίστηκε, τόσο που ύποκατέστησαν τον πραγματικό του στόχο ~~στά ίδια του τά μάτια~~ ~~με αποτέλεσμα τά βιβλία τρι~~ ~~νά μήν πείθουν τελικά~~ ~~όλα αυτά~~ ~~τό έντυπώσαν~~ ~~75~~ ~~ότι έμφανίστηκε~~